הוכן מתוכנת תורת אמת, מותר להפיץ בכפוף לתנאי רשיון - CC BY-NC-SA 2.5 אסור בשימוש מסחרי
וספרי ויקיטקסט תחת רשיון GNU Free Doc. License
בס״ד - כל הזכויות שמורות (c) ל ר׳ פנחס ראובן שליט״א

משנה - טבול יום - רע״ב

פרק א • פרק ב • פרק ג • פרק ד

פרק א

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה

פרק ב

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז משנה ח

פרק ג

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו

פרק ד

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז

פרק א

פרק א - משנה א

הַמְכַנֵּס חַלּוֹת. שֶׁמַּפְרִישִׁין מִן הָעִסָּה, וְנָתַן מֵהֶם הַרְבֵּה זוֹ עַל זוֹ עַד שֶׁנִּדְבְּקוּ זוֹ בָּזוֹ, וְדַעְתּוֹ הָיָה מִתְּחִלָּה לְהַפְרִידָן זוֹ מִזּוֹ: **וְנִשְׁכּוּ.** שֶׁנִּדְבְּקוּ כָּל כָּךְ עַד

שֶׁכְּשֶׁבָּא לְהַפְרִידָן נוֹשְׁכוֹת זוֹ מִזּוֹ, כְּלוֹמַר שֶׁנִּתְלָשׁ מִקְצָת מֵאַחַת מֵהֶן וְעוֹלֶה עִם חֲבֶרְתָּהּ: **בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים חִבּוּר בְּטִבּוּל יוֹם.** וְאִם נָגַע טְבוּל יוֹם בְּאַחַת מֵהֶן, נִפְסְלוּ כֻּלָּן כְּאִלּוּ הֵן גּוּף אֶחָד. דְּטְבוּל יוֹם פּוֹסֵל בַּתְּרוּמָה, וְחַלָּה דִּין תְּרוּמָה יֵשׁ לָהּ: **וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ חִבּוּר.** כֵּיוָן דְּדַעְתּוֹ לְהַפְרִידָן. וְאוֹתָהּ שֶׁנָּגַע בָּהּ הַטְּבוּל יוֹם פְּסוּלָה, וְהַשְּׁאָר טְהוֹרוֹת: **מִקְרָצוֹת.** חֲתִיכוֹת שֶׁל עִסּוֹת שֶׁנֶּחְתְּכוּ וְנִתְלְשׁוּ מֵעִסּוֹת הַגְּדוֹלוֹת, קְרוּיוֹת מִקְרָצוֹת. לְשׁוֹן קֶרֶץ מִצָּפוֹן בָּא בָּא (יִרְמְיָה מו). וְכָל הָנֵי דַּחֲשִׁיב הָכָא. אַפְלוּגְתָּא דְּבֵית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל דְּסֵיפָא קַיְימֵי. וְהָא דְּלָא חֲשִׁיב חַלּוֹת בַּהֲדַיְיהוּ, מִשּׁוּם דְּחַלּוֹת לְבֵית הִלֵּל אֵינָן חִבּוּר לֹא בְּטִבּוּל יוֹם וְלֹא בִּשְׁאָר טֻמְאוֹת {א}, אֲבָל הָנֵי דַּוְקָא בְּטִבּוּל יוֹם פְּלִיגִי, אֲבָל בִּשְׁאָר טֻמְאוֹת מוֹדִים, כִּדְקָתָנֵי סֵיפָא: **חֲמִיטָה.** עֻגָּה דַּקָּה: **עַד שֶׁלֹּא קָרְמוּ בַּתַּנּוּר.** דְּכֵינָן שֶׁנִּדְבְּקוּ כְּשֶׁהֵן עִסָּה, הֲרֵי צוּרָתָן נִפְסֶדֶת אִם מַנִּיחָן מְדֻבָּקִין, הִלְכָּךְ וַדַּאי עָתִיד לְהַפְרִידָם: **וְקוֹלִית שֶׁל מַיִם.** הַקֶּצֶף וְהָרְתִּיחָה שֶׁעוֹלֶה בַּמַּיִם, קוֹלִית שְׁמָהּ. וְאִם נָגַע טְבוּל יוֹם בְּאוֹתָהּ רְתִיחָה, לְבֵית הִלֵּל לֹא הָוֵי חִבּוּר וְלֹא נִפְסְלוּ הַמַּיִם: **מְחֻלְחֶלֶת.** כְּשֶׁהָרְתִּיחָה חֲלוּלָה מִתַּחְתֶּיהָ וְאֵינָהּ נוֹגַעַת בַּמַּיִם אֶלָּא בְּקְצוֹתֶיהָ: **הָרִאשׁוֹנָה.** שֶׁרְתִּיחָה רִאשׁוֹנָה שֶׁל גְּרִיסִין אֵינָהּ מְדֻבֶּקֶת עַל הַגְּרִיסִין: **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף בִּרְתִּיחָה שֶׁל אֹרֶז.** נַמִּי פְּלִיגִי בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל אִי הָוֵי חִבּוּר לְטִבּוּל יוֹם, וְאִי נָגַע בָּרְתִּיחָה כְּאִלּוּ נָגַע בָּאֹרֶז {ב}: **וּמוֹדִים.** בֵּית הִלֵּל: **בִּשְׁאָר כָּל הַטֻּמְאוֹת.** דַּהֲוֵי חִבּוּר: **בֵּין קַלּוֹת בֵּין חֲמוּרוֹת.** קַלּוֹת רִאשׁוֹן לַטֻּמְאָה {ג}. חֲמוּרוֹת, אַב הַטֻּמְאָה. וְדַוְקָא בְּטִבּוּל יוֹם פְּלִיגִי, לְפִי שֶׁכְּבָר עָלָה מִטֻּמְאָתוֹ וְאֵינוֹ חָסֵר אֶלָּא הַעֲרֵב שֶׁמֶשׁ:

פרק א - משנה ב

הַמְכַנֵּס חַלּוֹת. זוֹ עַל גַּבֵּי זוֹ: **עַל מְנָת שֶׁלֹּא לְהַפְרִישׁ.** שֶׁלֹּא לְהַפְרִידָן זוֹ מִזּוֹ: **מִשֶּׁקָּרְמוּ בַּתַּנּוּר.** דְּמֵאַחַר שֶׁאֵין צוּרָתָן נִפְסֶדֶת וְנִשְׁאָרִין רְקִיקִין כְּמוֹ שֶׁהָיוּ, הוּא מַנִּיחָן מְדֻבָּקִין וְשׁוּב אֵין מַפְרִידָן זוֹ מִזּוֹ לְעוֹלָם: **וְשֶׁל שֶׁמֶן לְעוֹלָם.** בֵּין חָדָשׁ בֵּין יָשָׁן: **טֹפַח.** מִין קִטְנִית. וְרַמְבַּ״ם אוֹמֵר, שֶׁהוּא שֶׁקּוֹרִין לוֹ בַּעֲרָבִי קורטמא״ן. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה: **טְמֵאִים בְּטִבּוּל יוֹם.** מִשּׁוּם סֵיפָא דְּתָנֵי וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּכָל הַטֻּמְאוֹת, נָקֵט טְמֵאִים אֲצֶל טְבוּל יוֹם, וְאַף עַל גַּב דְּלֹא שַׁיָּךְ טֻמְאָה גַּבֵּי טְבוּל יוֹם, לְפִי שֶׁאֵינוֹ מִטַּמֵּא אֶלָּא פּוֹסֵל בַּתְּרוּמָה בִּלְבַד:

פרק א - משנה ג

מַסְמֵר שֶׁאַחַר הַכְּפָר. בָּצַק הַבּוֹלֵט מִן הַכְּפָר שֶׁל לֶחֶם כְּמִין מַסְמֵר, וְיֵשׁ שֶׁעוֹשִׂין אוֹתוֹ כָּךְ לְסִימָן: **וְגַרְגֵּר מֶלַח קָטָן.** שֶׁנִּדְבַּק בַּכְּפָר וְנֶאֱפָה עִמּוֹ: **וְהַחַרְחוּר.** שֶׁנִּשְׂרָף הַלֶּחֶם פָּחוֹת מֵעֲבִי אֶצְבַּע סְבִיבוֹתָיו. חַרְחוּר, לְשׁוֹן נָחַר מַפֵּחַ מֵאֵשׁ (יִרְמְיָה ו): **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר.** כָּל שֶׁהַשָּׂרוּף נֶאֱכָל עִם הַכְּפָר, הָוֵי חִבּוּר. וְאִם נָגַע טְבוּל יוֹם בַּשָּׂרוּף כְּאִלּוּ נָגַע בַּפַּת, וְאִי לֹא, לֹא הָוֵי חִבּוּר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹסֵי:

פרק א - משנה ד

צְרוֹר שֶׁבַּכְּפָר. שֶׁרְגִילִים לָשׂוּם צְרוֹר אֶבֶן בְּתוֹךְ הַכְּפָר לְסִימָן שֶׁלֹּא יִתְחַלֵּף בְּאַחֵר, וּפְעָמִים שֶׁמְּשִׂימִין גַּרְגֵּר שֶׁל מֶלַח גָּדוֹל אוֹ תִּרְמוֹס. כָּל הָנֵי לָא חֲשִׁיבִי חִבּוּר בְּלֶחֶם, וְאִם נָגַע אַב הַטֻּמְאָה בְּאֶחָד מֵהֶן, לֹא הָוֵי כְּאִלּוּ נָגַע בַּלֶּחֶם עַצְמוֹ. וְכָל שֶׁכֵּן טְבוּל יוֹם שֶׁלֹּא נִפְסַל כְּכָר שֶׁל תְּרוּמָה בְּכָךְ: **וְהַחַרְחוּר יָתֵר מִכְּאֶצְבַּע.** וְכֵן כְּשֶׁנִּשְׂרָף מִן הַלֶּחֶם בְּיוֹתֵר מֵעֲבִי אֶצְבַּע, וְנָגַע טָמֵא אוֹ טְבוּל יוֹם בַּשָּׂרוּף, לֹא הָוֵי חִבּוּר לַלֶּחֶם: **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כֹּל שֶׁאֵינוֹ נֶאֱכָל עִמּוֹ.** לֹא הָוֵי חִבּוּר. וְלֹא מְשַׁעֲרִינַן בָּעֲבִי אֶצְבַּע כְּתַנָּא קַמָּא. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹסֵי:

פרק א - משנה ה

הַשְּׁעָרָה וְהַכֻּשֶּׁמֶת. בִּזְמַן שֶׁאֵינָן קְלוּפִים לָא חֲשִׁיבִי מַאֲכַל אָדָם, שֶׁאֵין בְּנֵי אָדָם אוֹכְלִין אוֹתָן בִּקְלִפָּתָן, וְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מַאֲכַל אָדָם אֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה: **הַתִּיאָה.** שֹׁרֶשׁ שֶׁל חִלְתִּית: **וְהַחִלְתִּית.** בַּעֲרָבִית כָּךְ שְׁמָהּ חִלְתִּית. וְקוֹרִין לְהוּ בְּלַעַ"ז ספיטיד"א: **וְהָאֲלוּם.** אָמְרוּ עָלָיו שֶׁהוּא שֹׁרֶשׁ מִין מִמִּינֵי הַחִלְתִּית. וְכָל הָנֵי לָא חֲשִׁיבִי מַאֲכַל אָדָם, וּפְעָמִים מְעָרְבִין מֵהֶם מְעַט עִם הַמָּזוֹן: **אַף אֲפוּנִים שְׁחוֹרִין.** שֶׁאֵינָן אֶלָּא לִרְפוּאָה וְאֵין עֲשׂוּיוֹת לְמַאֲכַל אָדָם: **טְהוֹרִים בְּטְבוּל יוֹם.** כֵּיוָן שֶׁטָּהֵר מִטֻּמְאָתוֹ וְאֵינוֹ מְחַסֵּר אֶלָּא הַעֲרֵב שֶׁמֶשׁ, אֵינוֹ פּוֹסֵל בְּכָל אֵלֶּה אִם הֵם שֶׁל תְּרוּמָה {ט}. אֲבָל בִּשְׁאָר טֻמְאוֹת חֲשִׁיבִי אֹכֶל וּמְקַבְּלוֹת טֻמְאָה כִּשְׁאָר אָכָלִין. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים: **הַקֶּצַח.** מִין זֶרַע שָׁחוֹר. וּבְלַעַ"ז נייל"ו. וּרְגִילִין לָתֵת מִמֶּנּוּ בַּלֶּחֶם: **וְהַשֻּׁמְשׁוֹם.** כָּךְ שְׁמוֹ בַּעֲרָבִי. וּבְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה, וְעוֹשִׂים מִמֶּנּוּ שֶׁמֶן שֶׁמְּשִׁמִּין:

פרק ב

פרק ב - משנה א

מַשְׁקֶה טְבוּל יוֹם. כְּגוֹן רֵקוֹ, מֵימֵי רַגְלָיו, דִּמְעוֹת עֵינוֹ, וְדַם מַגֵּפָתוֹ, וַחֲלֵב הָאִשָּׁה: **כְּמַשְׁקִים שֶׁהוּא נוֹגֵעַ בָּהֶן.** כְּמַשְׁקִים שֶׁל תְּרוּמָה {א} שֶׁהוּא נוֹגֵעַ בָּהֶן. דְּטְבוּל יוֹם פּוֹסֵל בַּתְּרוּמָה: **אֵלּוּ וָאֵלּוּ.** מַשְׁקִים הַיּוֹצְאִים מִגּוּפוֹ וּמַשְׁקֶה תְּרוּמָה שֶׁנָּגַע בָּהֶן, אֵין מְטַמְּאִין אֶת הַקֹּדֶשׁ, אֲבָל מִיפְסָל פָּסֵיל לֵיהּ: **בֵּין קַלִּין בֵּין חֲמוּרִין.** קַלִּין שֶׁרֶץ {ב}, חֲמוּרִין זָב: **תְּחִלָּה.** רִאשׁוֹן, וְעוֹשִׂין שֵׁנִי, וְהַשֵּׁנִי עוֹשֶׂה שְׁלִישִׁי: **חוּץ מִן הַמַּשְׁקֶה שֶׁהוּא אַב הַטֻּמְאָה.** כְּגוֹן זוֹבוֹ שֶׁל זָב וּמַעְיְנוֹתָיו:

פרק ב - משנה ב

הַמַּשְׁקִים פְּסוּלִים. דְּטְבוּל יוֹם פּוֹסֵל אֶת הַתְּרוּמָה בִּלְבַד, וְטַמּוּיֵי לֹא מְטַמֵּא וַאֲפִלּוּ מַשְׁקִין, דְּכָל הַפּוֹסֵל אֶת הַתְּרוּמָה מְטַמֵּא מַשְׁקִין לִהְיוֹת תְּחִלָּה חוּץ מִן הַטְּבוּל יוֹם. הִלְכָךְ, הַקְּדֵרָה טְהוֹרָה, דְּמַשְׁקִין שֶׁנָּגְעוּ בְּטְבוּל יוֹם אֲפִלּוּ אֳכָלִים לֹא מְטַמְּאֵי, וְכָל שֶׁכֵּן כֵּלִים: **וְאִם הָיָה מַשְׁקֶה חֻלִּין הַכֹּל טָהוֹר.** דְּטְבוּל יוֹם טָהוֹר לְחֻלִּין וּלְמַעֲשֵׂר: **וְאִם הָיוּ יָדָיו מְסַאֲבוֹת הַכֹּל טָמֵא.** דְּיָדַיִם פּוֹסְלוֹת אֶת הַתְּרוּמָה, וּכְשֶׁנִּטְמְאוּ הַמַּשְׁקִים מֵחֲמַת יָדַיִם חָזְרוּ לִהְיוֹת תְּחִלָּה וּמְטַמְּאִין כֵּלִים: **שִׁפְכָּן טְבוּל יוֹם פּוֹסֵל אֶת הַתְּרוּמָה.** כְּגוֹן שְׁתֵּי כְּפָרוֹת לְפָנָיו, סָפֵק נָגַע סָפֵק לֹא נָגַע, בִּכְהַאי גַּוְנָא בַּיָּדַיִם טָהוֹר, וּבְטְבוּל יוֹם פָּסוּל:

הַמִּקְפָּה. תַּבְשִׁיל קָפוּי וְעָב. כְּגוֹן דַּיְסָא אוֹ גְּרִיסִין שֶׁל פּוֹל: **וְהַשּׁוּם וְהַשֶּׁמֶן.** נְתוּנִים בּוֹ לְתַבְלִין: **נָגַע טְבוּל יוֹם בְּמִקְצָתָן פָּסַל אֶת כֻּלָּם.** דְּמִקְפָּה עִקָּר, וּטְבוּל יוֹם פּוֹסֵל בַּתְּרוּמָה. וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָגַע אֶלָּא בַּשּׁוּם שֶׁל חֻלִּין, חָשׁוּב חִבּוּר: **וְאִם הָיָה הַשּׁוּם מְרֻבֶּה.** יוֹתֵר מִן הַמִּקְפָּה שֶׁל חֻלִּין: **הוֹלְכִין אַחַר הַמְּרֻבֶּה.** וְדִין הַכֹּל כְּדִין תְּרוּמָה {ד}. וְאִם נָגַע בְּמִקְצָתָם, פָּסַל אֶת הַכֹּל: **אֵימָתַי.** כְּלוֹמַר בַּמֶּה אָמַרְנוּ אִם הָיָה הַשּׁוּם מְרֻבֶּה וְנָגַע בַּמִּקְצָת הוּא פּוֹסֵל אֶת הַכֹּל, בִּזְמַן שֶׁהַשּׁוּם מְכֻנָּס בַּקְּעָרָה, וְהוּא גּוּף אֶחָד כְּמִין גּוּשׁ עָפָר: **אֲבָל אִם הָיָה מְפֻזָּר בַּמִּדּוֹכָה.** שֶׁחֲלָקָיו מְפֹרָדִים זֶה מִזֶּה בְּתוֹךְ הַמִּדּוֹכָה, וְנָגַע בּוֹ טְבוּל יוֹם, אָז טָהוֹר, כְּלוֹמַר לֹא פָּסַל אֶלָּא מָקוֹם מַגָּעוֹ בִּלְבַד, שֶׁכֵּיוָן שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּן בְּשָׁעָה שֶׁפּוֹתֵשׁ לְהַפְרִיד חֲלָקָיו, לֹא חָשׁוּב חִבּוּר: **וּשְׁאָר כָּל הַנִּדּוֹכִין שֶׁדָּכָן בְּמַשְׁקִין.** כְּמוֹ שֶׁעוֹשִׂין לַחִטִּין, כְּשֶׁדָּכִין אוֹתָן בְּמִדּוֹכָה מְזַלְּפִים עֲלֵיהֶם מַיִם: **אוֹ דְבָרִים שֶׁדַּרְכָּן לָדוּךְ בְּמַשְׁקִין.** וְדָכָן שֶׁלֹּא בְּמַשְׁקִין וְהֵן גּוּשׁ בַּקְּעָרָה, הֲרֵי הֵן כְּעִגּוּלֵי דְּבֵלָה. דְּאִם נָגַע טְבוּל יוֹם בְּמִקְצָתָן, לֹא פָּסַל אֶת כֻּלָּן. כָּךְ מָצָאתִי בְּפֵרוּשׁ רַבּוֹתַי. וְרַמְבַּ"ם מְפָרֵשׁ, וּשְׁאָר כָּל הַנִּדּוֹכִין שֶׁדָּכָן בְּמַשְׁקִין [כְּלוֹמַר, וְכֵן שְׁאָר כָּל הַנִּדּוֹכִים שֶׁדָּכָן בְּמַשְׁקִין], דְּיָנָם כַּשּׁוּם, שֶׁאִם נָגַע טְבוּל יוֹם בְּמִקְצָתוֹ כְּשֶׁכּוֹתֵשׁ אוֹתוֹ [בַּמִּדּוֹכָה], לֹא פָּסַל אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּפִזּוּרוֹ. וְאִם נָגַע בּוֹ כְּשֶׁנַּעֲשָׂה גּוּשׁ בַּקְּעָרָה, הֲוֵי חִבּוּר, וּכְשֶׁנָּגַע בְּמִקְצָת פָּסַל אֶת הַכֹּל: **אֲבָל אֶת שֶׁדַּרְכָּן לָדוּךְ בְּמַשְׁקִין.** גָּרְסִינַן לְפִי פֵּרוּשׁ רַמְבַּ"ם: **וְדָכָן שֶׁלֹּא בְּמַשְׁקִין.** אַף עַל פִּי שֶׁשָּׁם אוֹתוֹ גּוּשׁ בַּקְּעָרָה, הֲרֵי הֵן כְּעִגּוּלֵי דְּבֵלָה, דְּאָמְרִינַן דִּכְי נָגַע בְּמִקְצָתוֹ לֹא נִטְמְאוּ כֻּלָּן, בְּרֵישׁ פֶּרֶק ב' דִּתְרוּמוֹת:

הַמִּקְפָּה וְהַחֲמִיטָה. דַּרְכָּן הָיָה לְהַנִּיחַ הַחֲמִיטָה, שֶׁהִיא עֻגָּה דַּקָּה כְּמִין רָקִיק, בְּתוֹךְ הַמִּקְפָּה: **חִבֵּץ.** הֵינוּ שֶׁעֵרֵב הַמִּקְפָּה וְהַחֲמִיטָה עִם הַשֶּׁמֶן, וּמִכָּל מָקוֹם הַשֶּׁמֶן נִכָּר. וְהָא דְּפָסִיל בְּכָל מָקוֹם שֶׁהִלֵּךְ הַשֶּׁמֶן, לְפִי שֶׁאֵין יְכוֹלִין לְהַפְרִידוֹ מִן הַמִּקְפָּה וּמִן הַחֲמִיטָה:

בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ שֶׁקָּרַם עָלָיו הַקִּפָּה. קִפְּאוּ עָלָיו הַתַּבְלִין וְהַמָּרָק וְשֶׁמַּן הַבָּשָׂר, שֶׁנִּמּוֹחַ וְנַעֲשָׂה הַכֹּל כְּמִין קְרוּם: **הַחֲתִיכוֹת מֻתָּרוֹת.** דְּלֹא הָוֵי הַקְרוּם חִבּוּר: **וְכָל הָעוֹלִים עִמָּהּ.** חֲשִׁיב מְחֻבָּר לָהּ. וְהַשְּׁאָר טָהוֹר: **שְׁנֵיהֶם חִבּוּר.** וּבֵין שֶׁנָּגַע בַּקִּפָּה בֵּין שֶׁנָּגַע בַּחֲתִיכוֹת, פָּסַל הַכֹּל. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: **עַל גַּבֵּי פְרוּסוֹת.** שֶׁל לֶחֶם שֶׁמַּנִּיחִין עַל הַקְּטָנִיּוֹת: **מַעֲשֵׂה קְדֵרָה בַּקְּטָנִיּוֹת.** כְּלוֹמַר, קְטָנִיּוֹת שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ בִּקְדֵרָה וְדַרְכָּן לְהִתְבַּקֵּעַ, וּכְשֶׁמִּתְבַּשְּׁלוֹת יָפֶה מִתְחַבְּרוֹת וְנַעֲשׂוֹת כְּמִין גּוּשׁ. וְיֵשׁ שֶׁגּוֹרְסִין, מַעֲשֶׂה קְדֵרָה וְקִטְנִיּוֹת: **הֲרֵי אֵלּוּ יְמֻנּוּ.** אִם נָגַע שֶׁרֶץ בְּאֶחָד מֵהֶן, הֲרֵי הוּא רִאשׁוֹן. וְהַגּוּשׁ הַסָּמוּךְ לוֹ שֵׁנִי, וְהָאַחֵר הַסָּמוּךְ לַשֵּׁנִי שְׁלִישִׁי בַּתְּרוּמָה: **שְׁנֵיהֶן חִבּוּר זֶה לָזֶה.** וְאִם נָגַע טְבוּל יוֹם בְּאֶחָד מֵהֶן, נִפְסַל חֲבֵרוֹ. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי:

פרק ב - משנה ו

חָבִית שֶׁשָּׁקְעָה. חָבִית שֶׁל יַיִן שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה לְתוֹךְ הַבּוֹר, וְשָׁקְעָה בְּתוֹךְ הַיַּיִן שֶׁבַּבּוֹר, וְהַיַּיִן שֶׁבַּבּוֹר חֻלִּין, וְצָף לְמַעְלָה עַל פִּי הֶחָבִית: **וְנָגַע וְכוּ׳.** אִם שִׁלְשֵׁל יָדוֹ לְתוֹךְ פִּי הֶחָבִית מִן הַשָּׂפָה וְלִפְנִים הֲרֵי זֶה חִבּוּר, וְנִפְסַל כָּל הַיַּיִן שֶׁבֶּחָבִית, וַאֲפִלּוּ לֹא הָיְתָה הֶחָבִית מְתֻחְלֶּתֶת מְלֵאָה לְגַמְרֵי מִן הַיַּיִן שֶׁל תְּרוּמָה: **מִן הַשָּׂפָה וְלַחוּץ.** שֶׁלֹּא הִכְנִיס יָדוֹ לְתוֹךְ פִּי הֶחָבִית, אַף עַל פִּי שֶׁנָּגַע בַּיַּיִן שֶׁל בּוֹר שֶׁכְּנֶגֶד פִּי הֶחָבִית, אֲפִלּוּ הָכִי אֵינוֹ חִבּוּר: **אֲפִלּוּ עַל גַּבֵּהּ רוּם קוֹמָה.** שֶׁעָלָה יַיִן שֶׁבַּבּוֹר עַל פְּנֵי הֶחָבִית רוּם קוֹמַת אָדָם, אִם נָגַע כְּנֶגֶד פִּיהָ הָוֵי חִבּוּר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי:

פרק ב - משנה ז

מִפִּיהָ וּמִשּׁוּלֶיהָ טְמֵאָה. מִפִּיהָ טְמֵאָה, הוֹאִיל וְכָל הַיַּיִן שֶׁלְּמַטָּה נַעֲשָׂה בָּסִיס לָעֶלְיוֹן, הָוֵי חִבּוּר. וּמִשּׁוּלֶיהָ נַמִּי, הוֹאִיל וְכָל הַיַּיִן נִמְשָׁךְ אַחַר הַנֶּקֶב, הָוֵי חִבּוּר: **אֲבָל נִקְבָּה מִצִּדָּהּ מִכָּאן וּמִכָּאן טְהוֹרָה.** וְאֵין פָּסוּל אֶלָּא מַה שֶּׁנָּגַע {ו}, וְיַעֲלֶה בְּאֶחָד וּמֵאָה. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה: **וְנָגַע טְבוּל יוֹם בַּקְּלוּחַ.** הַקִּלּוּחַ לְבַד נִפְסָל, דְּנָצוֹק אֵינוֹ חִבּוּר, וְהַוְיָא לַהּ תְּרוּמָה טְמֵאָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בִּטְהוֹרָה, וְתַעֲלֶה בְּאֶחָד וּמֵאָה, כִּתְרוּמָה בְּחֻלִּין. וּבְהָא אֲפִלּוּ רַבָּנָן מוֹדוּ, דְּקִלּוּחַ לָא חָשִׁיב חִבּוּר לַכֵּלִים {ז} כְּמוֹ הַנֶּקֶב שֶׁבְּצִדָּהּ לֶחָבִית. וְאַף עַל גַּב דְּמַשְׁקִין אֵין לָהֶם טָהֳרָה מִטְּמְאָתָן, הַיְנוּ דְּלֹא סָלְקָא לְהוּ הַשָּׁקָה בְּמִקְוֶה כְּמוֹ לְמַיִם, אֲבָל מִטַּעַם בִּטּוּל, בְּטֵלִים הֵם בְּאֶחָד וּמֵאָה. וְדַוְקָא

בְּמַגָּע טָבוּל יוֹם בְּטֵלִים הַמַּשְׁקִין, מִשּׁוּם דְּטָבוּל יוֹם פּוֹסֵל וְאֵינוֹ מְטַמֵּא. אֲבָל בִּשְׁאָר טֻמְאוֹת, קָא חֲדַר מַה שֶּׁבַּקְלוּחַ וּמְטַמֵּא כָּל מַה שֶּׁבַּכְּלִי בְּמַגָּע {ח}:

פרק ב - משנה ח

בְּעִבּוּעַ שֶׁבֶּחָבִית. כְּשֶׁמְּצָרְפִין כְּלֵי חֶרֶס בְּכִבְשָׁן יוֹצְאִין בְּדָפְנוֹתֵיהֶן כְּמִין אֲבַעְבּוּעוֹת, שֶׁיֵּשׁ לָהֶן שְׁתֵּי דְּפָנוֹת, אַחַת לְצַד פְּנִים שֶׁל חָבִית וְאַחַת לְצַד חוּץ, וְחָלוּל בָּאֶמְצַע, וּפְעָמִים שֶׁיֵּשׁ בְּאוֹתוֹ בְּעִבּוּעַ שְׁתֵּי נְקָבִים, אֶחָד בְּדֹפֶן הַבְּעִבּוּעַ שֶׁל צַד פְּנִים שֶׁהוּא לְצַד חֲלַל הֶחָבִית, וְאֶחָד בַּדֹּפֶן שֶׁל צַד חוּץ, וּכְשֶׁהֶחָבִית מְלֵאָה מַשְׁקִים {ט}, נִכְנָס הַמַּשְׁקֶה דֶּרֶךְ הַנֶּקֶב שֶׁבַּדֹּפֶן הַפְּנִימִי וּמִבַּצְבֵּץ וְיוֹצֵא דֶּרֶךְ הַנֶּקֶב שֶׁבַּדֹּפֶן הַחִיצוֹן. וְאִם הַנְּקָבִים שֶׁבִּשְׁתֵּי דְּפָנוֹת הַבְּעִבּוּעַ הֵן מְכֻוָּנִים וּמְפֻלָּשִׁים זֶה כְּנֶגֶד זֶה, אוֹ אֲפִלּוּ אֵינָן מְכֻוָּנִים אֶלָּא שֶׁהָיָה הַנֶּקֶב שֶׁבַּדֹּפֶן הַפְּנִימִי לְמַטָּה לְצַד שׁוּלֵי הַכְּלִי וְהַנֶּקֶב שֶׁבַּדֹּפֶן הַחִיצוֹן מִלְמַעְלָה, אִם הָיְתָה אוֹתָהּ חָבִית מֻנַּחַת בְּאֹהֶל הַמֵּת וּמֻקֶּפֶת צָמִיד פָּתִיל בְּפִיהָ וְאֵינָהּ מֻקֶּפֶת בַּנְּקָבִים שֶׁל הַבְּעִבּוּעַ, אוֹ שֶׁנָּגַע אַב הַטֻּמְאָה בַּמַּשְׁקֶה שֶׁבַּנֶּקֶב הַחִיצוֹן, נִטְמְאוּ כָּל הַמַּשְׁקִים שֶׁבֶּחָבִית. אֲבָל אִם הַפְּנִימִי מִלְמַעְלָן וְהַחִיצוֹן מִלְמַטָּן, נִהְיוּ דִּבְאֹהֶל הַמֵּת מִטַּמֵּא, שֶׁאֹהֶל הַטֻּמְאָה נִכְנָס לְתוֹךְ הֶחָבִית דֶּרֶךְ הַנְּקָבִים, בְּאַב הַטֻּמְאָה מִיהָא טָהוֹר, דְּאִם נָגַע אַב הַטֻּמְאָה בַּמַּשְׁקִין שֶׁבַּנֶּקֶב הַחִיצוֹן שֶׁבַּבְּעִבּוּעַ מִלְּמַטָּן, מֵאַחַר שֶׁהַפְּנִימִי מִלְמַעְלָן, הֲוֵי לֵיהּ כְּנִצּוֹק וּקְטַפְּרֵס, וְלֹא הֲוֵי חִבּוּר:

פרק ג

פרק ג - משנה א

כָּל יְדוֹת הָאֲכָלִים. הָעֲקָצִים שֶׁהָאֹכֶל נִתְלֶה בָּהֶן כְּשֶׁרוֹצִין לִתְלוֹתוֹ, וְאָדָם אוֹחֵז בּוֹ כְּשֶׁרוֹצֶה לֶאֱכֹל הַפְּרִי: **שֶׁהֵם חִבּוּר בְּאַב הַטֻּמְאָה.** שֶׁאִם אַב הַטֻּמְאָה נָגַע בָּהֶן כְּאִלּוּ נָגַע בַּפְּרִי עַצְמוֹ: **חִבּוּר בְּטָבוּל יוֹם.** אִם הוּא יָד

לְפֵרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה, וְנָגַע טְבוּל יוֹם בְּאוֹתוֹ הַיָּד, נִפְסְלוּ הַפֵּרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה: **שֶׁנִּפְרָס.** לְשׁוֹן פְּרוּסָה. וְאִית דְּגָרְסֵי שֶׁנִּפְרַם, לְשׁוֹן וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם (ויקרא כא): **וּמְעֹרֶה.** מְחֻבָּר: אִם אוֹחֵז בַּגָּדוֹל בַּפְּרוּסָה הַגְּדוֹלָה, וְהַפְּרוּסָה הַקְּטַנָּה עוֹלָה עִמָּהּ וְאֵינָהּ נִפְסֶקֶת מִכָּל וָכֹל: הֲרֵי הוּא כָּמוֹהוּ. אִם נָגַע טְבוּל יוֹם בְּאֶחָד, נִפְסַל הַשֵּׁנִי: **רַבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר בַּטָּהוֹר.** כְּלוֹמַר, בְּאוֹתוֹ שֶׁלֹּא נָגַע בּוֹ טְבוּל יוֹם מְשַׁעֲרִין, בֵּין שֶׁהוּא גָּדוֹל בֵּין שֶׁהוּא קָטָן, אִם אוֹחֵז בּוֹ וְהַטָּמֵא עוֹלֶה עִמּוֹ, שְׁנֵיהֶם טְמֵאִים: **וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בַּטָּמֵא.** מְשַׁעֲרִין, אִם אוֹחֵז בַּטָּמֵא וְהַטָּהוֹר עוֹלֶה עִמּוֹ. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים: **וּשְׁאָר כָּל הָאֳכָלִים.** כְּגוֹן מֵינֵי יְרָקוֹת: **אֶת שֶׁדַּרְכּוֹ לֶאֱחֹז בָּעֶלָה.** כְּשֶׁבָּא לְטַלְטְלוֹ, אוֹחֲזִים אוֹתוֹ בֶּעָלֶה, וְאִם לֹא יִפָּסֵק הַיָּרָק וְיִפֹּל כְּשֶׁאוֹחֲזִים אוֹתוֹ בֶּעָלֶה, הֲוֵי חִבּוּר, וְאִי לֹא, לֹא הֲוֵי חִבּוּר, בֵּין אִם נָגַע טְבוּל יוֹם בֶּעָלֶה בֵּין נָגַע בַּיָּרָק עַצְמוֹ:

פרק ג - משנה ב

יָרָק שֶׁל תְּרוּמָה. שֶׁנִּתְּנוּ בִּקְעָרָה אוֹ בְאִלְפָּס: **וּבֵיצָה טְרוּפָה בַּקְּעָרָה.** שֶׁנִּתְעָרֵב הַחֶלְבּוֹן וְהַחֶלְמוֹן יַחַד {ב}, וּנְתוּנָה עַל גַּבֵּי הַיָּרָק: **וְנָגַע טְבוּל יוֹם בַּבֵּיצָה.** אַף עַל פִּי שֶׁהִיא חֵלִין, דְּאֵין שַׁיָּךְ תְּרוּמָה בְּבֵיצָה, וּטְבוּל יוֹם אֵינוֹ פּוֹסֵל בְּחֻלִּין. אֲפִלּוּ הָכִי הֲוֵי חִבּוּר, וְנִפְסַל הַיָּרָק כְּאִלּוּ נָגַע בּוֹ. וּמִיהוּ לֹא פָסַל אֶלָּא הַקֶּלַח שֶׁכְּנֶגֶד מַגַּע יָדוֹ, וּשְׁאָר הַקְּלָחִים טְהוֹרִים: **כָּל הַסִּדֶּר הָעֶלְיוֹן.** קְלָחִים הָעֶלְיוֹנִים שֶׁהַבֵּיצָה עַל פְּנֵיהֶם. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹסֵי: **אִם הָיָה כְּמִין כּוֹבַע.** שֶׁמִּחֲמַת הַבִּשּׁוּל נִתְנַפְּחָה הַבֵּיצָה וְנַעֲשֵׂית כְּמִין כּוֹבַע עַל הַיָּרָק וַחֲלוּלָה תַּחְתֶּיהָ:

פרק ג - משנה ג

לְפָס. כְּמוֹ אִלְפָּס, כְּעֵין מַחֲבַת שֶׁעוֹשִׂין בָּהּ הַתַּבְשִׁיל. וּבֵיצָה זוֹ מִתְבַּשֶּׁלֶת עִם הַתְּרוּמָה שֶׁנִּפְסְלָה בְּטְבוּל יוֹם {ג}: **מִן הַשָּׂפָה.** שֶׁל אִלְפָּס וְלִפְנִים. חָשׁוּב הַחוּט שֶׁל בֵּיצָה חִבּוּר, וְאִם נָגַע שָׁם טְבוּל יוֹם, הַכֹּל טָמֵא. אֲבָל הַחוּט הַיּוֹצֵא מִשְּׂפַת הָאִלְפָּס וְלַחוּץ לֹא הֲוֵי חִבּוּר: **וְכָל שֶׁנִּקְלָף עִמּוֹ.** הַיְנוּ מַה שֶּׁעוֹלֶה עִם הַחוּט, הֲוֵי חִבּוּר וְלֹא יוֹתֵר. רַבִּי יוֹסֵי לְקַלָּא. וְהָכִי מוּכָח בַּתּוֹסְפְתָּא. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹסֵי: **וְכֵן בְּקִטְנִיּוֹת.** דִּינָם כְּדִין הַבֵּיצָה:

פרק ג - משנה ד

אֵינָהּ נִפְסֶלֶת בְּטִבּוּל יוֹם. דְּבָתַר עִסָּה אָזְלִינַן וְלֹא בָּתַר שְׁאֹר, אַף עַל גַּב דַּאֲסוּרָה לְזָרִים: **שֶׁהַכְשָׁרָה בְּמַשְׁקֶה.** שֶׁלָּתַת הַחִטִּין בְּמַיִם: **וְנִלּוֹשָׁה בְּמֵי פֵרוֹת.** וּמֵי פֵרוֹת אֵין מַכְשִׁירִין, וְהָעִסָּה שֶׁנִּלּוֹשָׁה בָּהֶן אִם לֹא הֵכְשִׁירָה תְּחִלָּה, אֵינָהּ מְקַבֶּלֶת טֻמְאָה: **פָּסַל אֶת כֻּלָּהּ.** דְּמֵי פֵרוֹת עוֹשִׂין הָעִסָּה חִבּוּר: **לֹא פָסַל אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ.** קָסָבַר רַבִּי עֲקִיבָא דְּכֵיוָן דְּמֵי פֵרוֹת אֵין מַכְשִׁירִין וְלֹא מַיְתֵי לְהוּ לִידֵי טֻמְאָה, רוֹאִין אוֹתָן כְּאִלּוּ אֵינָן, וְלֹא פָּסַל אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

פרק ג - משנה ה

פָּסַל אֶת כֻּלּוֹ. קָסָבַר שֶׁמֶן מַכְשִׁיר וּמְחַבֵּר: **לֹא פָסַל אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ.** דְּשֶׁמֶן אֵינוֹ מְחַבֵּר, וְקָאֵי כָּל קֻלַּח וְקֻלַּח בְּאַפֵּי נַפְשֵׁיהּ:

פרק ג - משנה ו

שֶׁנָּגַס. שֶׁמְּהַפֵּךְ הָאֹכֶל בְּפִיו. לְשׁוֹן מֵגִיס בַּקְּדֵרָה: **וְנָפַל.** הָאֹכֶל עִם לַחְלוּחִית הָרֹק שֶׁבּוֹ, עַל בְּגָדָיו וְעַל כְּפָר שֶׁל תְּרוּמָה: **טָהוֹר.** הַכְּפָר, כְּלוֹמַר לֹא הֵכְשַׁר לְקַבֵּל טֻמְאָה. וְאַף עַל גַּב דְּרֹק בְּעָלְמָא מַכְשִׁיר, שָׁאנֵי הָכָא דְּלֹא אַחְשְׁבֵיהּ לָרֹק וְאֵינוֹ לְרָצוֹן, שֶׁהֲרֵי נָפַל עַל בְּגָדָיו, וּפְשִׁיטָא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ: **כֹּל שֶׁהוּא רוֹצֶה לָמֹץ אֶת גַּרְעִינָתוֹ.** אִם נִתְכַּוֵּן לִמְצֹץ הַלַּחוּת שֶׁבַּגַּרְעִין, וְנָפַל הַגַּרְעִין עִם הָרֹק שֶׁבּוֹ עַל כְּפָר שֶׁל תְּרוּמָה, הֵכְשַׁר הַכְּפָר בָּרֹק שֶׁעַל גַּבֵּי הַגַּרְעִין, דְּהָא אַחְשְׁבֵיהּ: **זֵיתִים נְגוּבִין וּתְמָרִים יְבֵשׁוֹת כֹּל שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לָמֹץ גַּרְעִינָתוֹ.** לֹא הֵחְשַׁב הַמַּשְׁקֶה הַהוּא וְאֵינוֹ מַכְשִׁיר {ו}: **אֶחָד טָהוֹר וְאֶחָד טְבוּל יוֹם כְּאֵלּוּ.** כְּלוֹמַר שְׁנֵיהֶם שָׁוִין בְּדִין זֶה: **רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵלּוּ וְאֵלּוּ.** בֵּין רְטֻבּוֹת בֵּין יְבֵשׁוֹת: **טְמֵאִים בְּטְבוּל יוֹם.** כְּדִמְפָרֵשׁ טַעֲמָא, דְּמַשְׁקִין שֶׁל טָמֵא מַכְשִׁירִים וּמְטַמְּאִין אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא לְרָצוֹן, וּטְבוּל יוֹם כְּטָמֵא לְדִין זֶה. וְרַבָּנָן חָשְׁבֵי לֵיהּ לִטְבוּל יוֹם כְּטָהוֹר. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים:

פרק ד

פרק ד - משנה א

אֹכֶל מַעֲשֵׂר. מַפְרִישִׁין מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר בְּטָהֳרָה. דִּטְבוּל יוֹם וְיָדַיִם שְׁנִיּוֹת הֵן, וּמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן כְּחֻלִּין הוּא חָשׁוּב, וְאֵין שֵׁנִי עוֹשֶׂה שְׁלִישִׁי בְּחֻלִּין. וְאַף עַל גַּב דְּהַאי מַעֲשֵׂר טָבוּל לִתְרוּמַת מַעֲשֵׂר שֶׁבּוֹ, לְעִנְיַן שֵׁנִי וּשְׁלִישִׁי {א} הַטָּבֵל כְּחֻלִּין, הִלְכָךְ כְּשֶׁמַּפְרִישִׁין מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר אַחַר כָּךְ הַוְיָא טְהוֹרָה:

פרק ד - משנה ב

וְקוֹצָה לָהּ חַלָּה. וְאֵינָהּ קוֹרָאָה לָהּ שֵׁם. דְּכָל זְמַן שֶׁלֹּא קָרָאָה לָהּ שֵׁם הֲרֵי הִיא כְּחֻלִּין: **בִּכְפִישָׁה אוֹ בִנְחוּתָא.** כֵּלִים שֶׁאֵינָן מְקַבְּלִים טֻמְאָה. וַאֲצָרְכוּהָ רַבָּנָן הָכִי, מִשּׁוּם הֶכְרֵא שֶׁלֹּא תִּגַּע בָּהּ שׁוּב מֵאַחַר שֶׁקָּרָאָה לָהּ שֵׁם: **וּמַקֶּפֶת.** מְקָרֶבֶת לַכְּלִי אֲצָלָהּ {ב}: **וְקוֹרָאָה לָהּ שֵׁם.** שֶׁמְּצָוָה לִתְרֹם מִן הַמֻּקָּף. וּמֻקָּף, לְשׁוֹן סָמוּךְ. כְּמוֹ [אֵין] מַקִּיפִין שְׁתֵּי חָבִיּוֹת, בְּמַסֶּכֶת בֵּיצָה. וְלָא חָשִׁיב מֻקָּף אֶלָּא אִם כֵּן הָוֵי סָמוּךְ בִּשְׁעַת קְרִיאַת הַשֵּׁם: **מִפְּנֵי שֶׁהִיא שְׁלִישִׁי.** דִּטְבוּל יוֹם דִּין שֵׁנִי יֵשׁ לוֹ {ג}:

פרק ד - משנה ג

לָשִׁין בָּהּ אֶת הָעִסָּה. לְעִיל אַשְׁמְעִינַן טְבוּל יוֹם בָּאָדָם, וְהָכָא אַשְׁמְעִינַן טְבוּל יוֹם בִּכְלִי {ד}. דְּלֹא תֵּימָא בַּעֲרֵבָה אָסוּר דִּלְמָא אָתֵי לְאַחֲלוּפֵי

בְּטְמֵאָה׃

פרק ד - משנה ד

לָגִין. כְּעֵין כַּד שֶׁל עֵץ׃ **וּמִלְאָהוּ מִן הֶחָבִית.** שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַעֲשֵׂר טֶבֶל, הַיְנוּ מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִטְלָה תְּרוּמָתוֹ׃ **תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר מִשֶּׁתֶּחְשָׁךְ.** כְּדֵי שֶׁיַּעֲרִיב שִׁמְשׁוֹ שֶׁל לָגִין וְלֹא יִפְסֹל אֶת הַתְּרוּמָה. דְּאִם הָיְתָה תְּרוּמָה חָלָה מִבְּעוֹד יוֹם, הָיְתָה נִפְסֶלֶת בִּטְבוּל יוֹם׃ **הֲרֵי זֶה עֵרוּב.** לֹא אָמַר כְּלוּם. לְפִי שֶׁאֵין קוֹנֶה עֵרוּב אֶלָּא בְּסְעֻדָּה הָרְאוּיָה מִבְּעוֹד יוֹם, וְזֶה אֵינוֹ רָאוּי עַד הָעֶרֶב שֶׁמֶשׁ׃ **נִשְׁבְּרָה הֶחָבִית.** מִבְּעוֹד יוֹם׃ **הַלָּגִין בִּטְבְּלוֹ.** שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁהָיָה רָאוּי שֶׁיְּקַבֵּעַ תְּרוּמָה לֹא הָיָה בָּעוֹלָם הַדָּבָר שֶׁנַּעֲשָׂה תְּרוּמָה עָלָיו, הִלְכָּךְ לֹא חָל עָלָיו שֵׁם תְּרוּמָה וַהֲרֵי הוּא טֶבֶל׃ **נִשְׁבַּר הַלָּגִין.** מִבְּעוֹד יוֹם׃ **הֶחָבִית בִּטְבְּלָהּ.** שֶׁלֹּא חָל שֵׁם תְּרוּמָה עַל הַלָּגִין אֶלָּא מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ, וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה לֹא הָיָה בָּעוֹלָם׃

פרק ד - משנה ה

מְחַלְּלִין עַל פֵּרוֹת עַם הָאָרֶץ. מְחַלְּלִים מַעֲשֵׂר שֵׁנִי עַל פֵּרוֹת עַם הָאָרֶץ, וְאֵין חוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא הַפֵּרוֹת שֶׁל עַם הָאָרֶץ מַעֲשֵׂר הֵן וְנִמְצָא מְחַלֵּל מַעֲשֵׂר בְּמַעֲשֵׂר {ה}׃ **חָזְרוּ לוֹמַר אַף עַל הַמָּעוֹת.** שֶׁל עַם הָאָרֶץ, מְחַלְּלִין פֵּרוֹת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, וְאֵין חוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא מָעוֹת הַלָּלוּ שֶׁל עַם הָאָרֶץ מָעוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי הֵן׃ **הַיּוֹצֵא בַּקּוֹלָר.** בְּשַׁלְשֶׁלֶת. תַּרְגּוּם וַיִּתְנַהוּ בַּסּוּגַר (יְחֶזְקֵאל יט), וַיַּהֲבוּהוּ בְּקוֹלָרִין׃ **הֲרֵי אֵלּוּ יִכְתְּבוּ וְיִתְּנוּ.** וְאַף עַל גַּב שֶׁלֹּא אָמַר תְּנוּ, וַדַּאי בָּעֵי לְמֵימַר כְּתְבוּ וּתְנוּ, וְאַגַּב בְּעָתוֹתֵיהּ לֹא פַּסְקֵיהּ לְמִלְּתֵיהּ׃ **מִפָּרֵשׁ.** מִן הַיַּבָּשָׁה לַיָּם׃ **בִּשְׁיָרָא.** בַּמִּדְבָּר. אֹרַחַת יִשְׁמְעֵאלִים (בְּרֵאשִׁית לז), מְתַרְגְּמִינַן שְׁיָרַת עַרְבָאֵי׃ **אַף הַמְּסֵכָּן.** חוֹלֶה הַנּוֹטֶה לָמוּת. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן שְׁזוּרִי׃

פרק ד - משנה ו

הַבַּדּוּמִין. עֵץ גָּדוֹל עָרוּךְ וְיוֹצְאִין מִמֶּנּוּ אֲנְקָלְיוֹת אֵילָךְ וָאֵילָךְ, וְתוֹלִין בְּאוֹתָן

אֶנְקְלָיוֹת צְלוֹחִיּוֹת שֶׁל מַיִם בָּאֲוִיר כְּדֵי לְצַנְּנָן. וְרַמְבַּ״ם פֵּרֵשׁ, כְּמִין זֵיר שֶׁל בַּרְזֶל וְאֶנְקְלָיוֹת סְבִיבוֹתָיו, וּבוֹ מַעֲלִין הַכֵּלִים שֶׁנָּפְלוּ לַבּוֹר: **הָאַשְׁקְלוֹנִים.** שֶׁנַּעֲשִׂים בְּאַשְׁקְלוֹן: **הַמַּעְבֵּר וְהַמַּזְרֶה וְהַמַּגּוֹב.** כֵּלִים עֲשׂוּיִין לְנַקּוֹת הַתְּבוּאָה מִן הַתֶּבֶן וּלְהַעֲבִיר הַתֶּבֶן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. הַמַּעְבֵּר, יֵשׁ לוֹ שְׁנַיִם דּוֹמֶה לַיָּד שֶׁל בְּנֵי אָדָם, וּבוֹ מַעֲבִירִין הַתֶּבֶן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. וְהַמַּזְרֶה, בּוֹ זוֹרִים הַחִטִּין בַּגֹּרֶן, לְפִיכָךְ נִקְרָא מַזְרֶה. וְשִׁנָּיו מְרֻבּוֹת מִשִּׁנֵּי הַמַּעְבֵּר. וְהַמַּגּוֹב, שִׁנָּיו מְרֻבּוֹת מִשִּׁנֵּי הַמַּזְרֶה, וּבוֹ בּוֹרְרִים הַתְּבוּאָה אַחַר שֶׁזָּרוּ אוֹתָהּ בַּמַּזְרֶה: **וְעַל כֻּלָּם אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְכוּ׳.** בְּתוֹסֶפְתָּא מוּכָח דְּאַכֹּל הָנֵי מִלֵּי דְּמַתְנִיתִין קָאֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, מֵהָאִשָּׁה שֶׁהִיא טְבוּלַת יוֹם עַד כָּאן {ו}. וּמְשׁוּם דְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ קָאֵי אַכֻּלְּהוּ, תָּנָא הָכָא מִלֵּי טוּבָא שֶׁאֵין עִנְיָנָם לְכָאן: **דָּבָר חָדָשׁ חִדְּשׁוּ סוֹפְרִים.** שֶׁאֵין הַדַּעַת נוֹתֶנֶת שֶׁיִּהְיֶה הַדָּבָר כֵּן: **וְאֵין לִי מַה לְּהָשִׁיב.** מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ כֵּן:

פרק ד - משנה ז

הַתּוֹרֵם אֶת הַבּוֹר. שֶׁל יַיִן אוֹ שֶׁל שֶׁמֶן: **עַל מְנָת שֶׁתַּעֲלֶה שָׁלוֹם.** כְּשֶׁהִתְנָה שָׁלוֹם סְתָם וְלֹא הִתְנָה לְעִנְיַן מָה, מִסְתָּמָא לְעִנְיַן שֶׁבֶר וּשְׁפִיכָה קָאָמַר, שֶׁעַל זֶה אָדָם יָרֵא בְּשָׁעָה שֶׁמַּעֲלֶה מִן הַבּוֹר: **אֲבָל לֹא מִן הַטְּמְאָה.** לְפִיכָךְ אִם נִטְמָא, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה: **אַף מִן הַטְּמְאָה.** דִּכְשֶׁאָמַר שֶׁתַּעֲלֶה שָׁלוֹם, שֶׁתַּעֲלֶה בְּטָהֳרָה קָאָמַר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן: **נִשְׁבְּרָה אֵינָהּ מְדַמַּעַת.** שֶׁלֹּא חָל עָלֶיהָ שֵׁם תְּרוּמָה: **עַד כְּדֵי שֶׁתִּתְגַּלְגֵּל.** כָּל זְמַן שֶׁלֹּא נִתְרַחֲקָה מִן הַבּוֹר כָּל כָּךְ דְּאִם תִּתְגַּלְגֵּל תָּשׁוּב לַבּוֹר, לֹא עָלְתָה שָׁלוֹם קָרִינַן בָּהּ: **שֶׁהָיָה בּוֹ דַּעַת לְהִתְנוֹת.** כְּלוֹמַר שֶׁהָיָה בְּדַעְתּוֹ וְחָשַׁב בְּלִבּוֹ לְהִתְנוֹת, וְשָׁכַח וְלֹא הִתְנָה {ז}. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹסֵי: